Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000323

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Залеський Олексій Вікторович
2. Oleksii Zaleskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-4737-3703

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 16-03-2026

Спеціальність за освітою: Інженерія програмного забезпечення

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11840

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет науки і технологій

Код за ЄДРПОУ: 44165850

Місцезнаходження: вул. Лазаряна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет науки і технологій

Код за ЄДРПОУ: 44165850

Місцезнаходження: вул. Лазаряна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.54.51, 06.71.09, 06.35.28

Тема дисертації:

1. Цифровізація як стратегічний напрямок розвитку залізничного транспорту
2. Digitalisation as a Strategic Priority in the Development of Railway Transport

Реферат:

1. Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню та розробленню теоретико-методологічних і практичних засад управління цифровою трансформацією підприємств залізничного транспорту в умовах воєнного стану, які спрямовані на підвищення їхньої стійкості, ефективності та конкурентоспроможності. Для досягнення цієї мети було вирішено низку взаємопов'язаних завдань, серед яких: узагальнення теоретико-методологічних підходів до визначення сутності цифрової трансформації; обґрунтування необхідності впровадження цифрових технологій для підвищення конкурентоспроможності залізничних перевезень; дослідження тенденцій цифровізації світових залізниць; діагностування рівня цифрової зрілості підприємств; розроблення методики оцінювання ризиків та створення алгоритмічної моделі прогнозування пасажиропотоку. Сучасний світ переживає період глибоких трансформацій, спричинених геополітичною нестабільністю та воєнними діями (повномасштабне вторгнення Росії в Україну), що суттєво впливають на стійкість і функціонування транспортних підприємств. Підприємства залізничного транспорту України, незважаючи на стабілізацію перевезень (зростання пасажиропотоку в далекому сполученні до 25 млн у 2023

році), стикаються з хронічною кризою, викликаною критичним зношенням основних фондів (майже 90 % рухомого складу потребує заміни або ремонту) та технологічною відсталістю, що зумовлює нагальну необхідність цифрової модернізації. Залізничний транспорт є більш екологічним та енергоефективним порівняно з автомобільним і авіаційним, що підкреслює його стратегічну важливість. Зважаючи на це, уміння адаптуватися до змін та впроваджувати ефективні цифрові стратегії стає ключовою умовою виживання й подальшого розвитку підприємств. Актуальність дослідження зумовлена трансформацією ролі залізничного транспорту в умовах воєнного стану, коли цифровізація є не лише інструментом підвищення ефективності, а й чинником забезпечення стійкості критичної інфраструктури. Її значущість визначається поєднанням геополітичних викликів, структурних кризових явищ у транспортній галузі та необхідністю забезпечення безперервності перевезень у воєнний і післявоєнний періоди. У сучасних умовах цифровізація розглядається не лише як інструмент модернізації, вона набуває функцій забезпечення стійкості й адаптивності залізничної системи до зовнішніх загроз і внутрішніх обмежень. В умовах збройної агресії залізничний транспорт виконує системоутворювальну логістичну функцію, забезпечуючи пасажирські, гуманітарні, військові та економічні перевезення, що зумовлює підвищені вимоги до надійності, керованості та швидкості відновлення інфраструктури. У цьому контексті особливого значення набуває формування механізмів підвищення операційної стійкості та кібербезпеки, здатних зменшити вразливість транспортних систем до техногенних, інформаційних і воєнних ризиків. Економічна значущість дослідження пов'язана з необхідністю подолання хронічної кризовості залізничної галузі. Зокрема, це стосується високого рівня фізичного зносу основних фондів і обмеженості інвестиційних ресурсів. У таких умовах впровадження інтелектуальних цифрових рішень розглядається як засіб підвищення ефективності експлуатації інфраструктури та рухомого складу на основі прогнозної діагностики, оптимізації графіків та раціоналізації використання ресурсів. Розроблення адаптованих методик оцінювання ризиків цифрової трансформації з урахуванням воєнного чинника, а також алгоритмічних моделей прогнозування пасажиро- і вантажопотоків створює основу для підвищення обґрунтованості управлінських і фінансово-економічних рішень. Водночас дослідження має важливе значення в контексті європейської інтеграції, оскільки спрямоване на підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту та адаптацію управлінських і технологічних рішень до стандартів Європейського Союзу. Обґрунтування механізмів публічно приватного партнерства у сфері цифровізації створює можливості залучення міжнародних інвестицій до відновлення та модернізації залізничної інфраструктури. У сукупності це формує науково обґрунтовану основу для переходу залізничного транспорту України до сучасних стандартів цифрового управління як чинника довгострокової економічної стійкості та післявоєнного відновлення. Розроблено інтегровану трирівневу модель цифрової модернізації пасажирської інфраструктури залізничного транспорту України в умовах воєнного стану, яка системно поєднує стратегічний, тактичний та операційний рівні управління. Ця модель враховує вимоги стійкості, енергоефективності та клієнтоорієнтованості та є системним інструментом управління цифровими змінами в пасажирському комплексі, забезпечуючи перехід від експлуатаційної моделі «залізничний перевізник» до сервісної моделі «платформа мобільності».

2. The dissertation is devoted to the scientific substantiation and development of theoretical, methodological and practical foundations for managing the digital transformation of railway transport enterprises under martial law, aimed at increasing their resilience, efficiency and competitiveness. To achieve this objective, a set of interrelated tasks was addressed, including the generalisation of theoretical and methodological approaches to defining the essence of digital transformation, substantiation of the necessity for introducing digital technologies to enhance the competitiveness of railway transport, analysis of global railway digitalisation trends, assessment of the level of digital maturity of enterprises, development of a risk assessment methodology, and construction of an algorithmic model for passenger flow forecasting. The contemporary world is undergoing profound transformations caused by geopolitical instability and military actions, in particular the full-scale invasion of Ukraine by the Russian Federation, which have significantly affected the resilience and functioning of transport enterprises. Despite the stabilisation of transport operations, including an increase in long-distance passenger traffic to 25 million passengers in 2023, Ukrainian railway enterprises face a persistent crisis resulting from the critical deterioration

of fixed assets (nearly 90% of rolling stock requires replacement or major repair) and technological obsolescence, which necessitates urgent digital modernisation. Railway transport remains more environmentally friendly and energy efficient compared with road and air transport, which underscores its strategic importance. Under such conditions, the ability to adapt to change and implement effective digital strategies becomes a key prerequisite for the survival and further development of railway enterprises. The relevance of the research is determined by the transformation of the role of railway transport wartime conditions where digitalisation acts not only as a tool for improving efficiency but also as a factor ensuring the resilience of critical infrastructure. Its significance is defined by the combination of geopolitical challenges, structural crisis phenomena in the transport sector, and the need to maintain the continuity of transport operations during wartime and the post-war recovery period. In the current context, digitalisation is no longer viewed solely as a means of modernisation but increasingly performs the function of ensuring the adaptability and resilience of the railway system to external threats and internal constraints. Under conditions of armed aggression, railway transport performs a system forming logistical function, providing passenger, humanitarian, military and economic transportation, which imposes heightened requirements for reliability, controllability and rapid infrastructure recovery. In this context, the development of mechanisms for enhancing operational resilience and cybersecurity becomes particularly important, as they are capable of reducing the vulnerability of transport systems to technological, informational and military risks. The development of adapted methodologies for assessing the risks of digital transformation, taking into account the wartime factor, as well as algorithmic models for forecasting passenger and freight flows, creates a basis for enhancing the soundness of managerial and financial-economic decision-making. At the same time, the research is of particular importance in the context of European integration, as it is aimed at increasing the competitiveness of railway transport and adapting managerial and technological solutions to European Union standards. The substantiation of public–private partnership mechanisms in the field of digitalisation creates opportunities for attracting international investment into the recovery and modernisation of railway infrastructure. Taken together, this forms a scientifically grounded basis for the transition of Ukraine's railway transport to modern standards of digital governance as a factor of long-term economic resilience and postwar recovery. An integrated three-level model of digital modernisation of passenger railway infrastructure in Ukraine in a wartime environment has been developed, which systematically combines strategic, tactical and operational levels of management.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій високотехнологічного розвитку транспортної системи, ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування, озброєння та військової техніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Чаркіна Т. Ю., Залеський О. В. Тенденції розвитку залізничних пасажирських перевезень в Україні. Ефективна економіка. 2024. № 2.
- Charkina T., Zaleskyi O. Organization of Project Management of Railway Transport Infrastructure Modernization in the Context of Digitalization. Philosophy, economics and law review. 2024. Vol. 4, no. 1. P. 103-112.
- Залеський О. В. Цифрове управління на підприємствах транспорту. Агросвіт. 2025. № 10. С. 176-182
- Залеський О. Цифрова трансформація пасажирської інфраструктури залізничного транспорту в умовах обмежених ресурсів. Економіка та суспільство. 2025. № 76.

- Залеський О. В. Інноваційні рішення для підвищення стійкості та конкурентоспроможності залізничного транспорту України. Інвестиції: практика та досвід. 2025. № 11. С. 202-208

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: економія енергоресурсів; забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U001650

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чаркіна Тетяна Юріївна

2. Tetiana Y. Charkina

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0007-3895-1687

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет науки і технологій

Код за ЄДРПОУ: 44165850

Місцезнаходження: вул. Лазаряна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яновська Вікторія Петрівна

2. Viktoriia P. Yanovska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0648-3643

Додаткова інформація: Scopus ID: 57203872727
https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203872727 Web of Science AAE-9070-2019
https://www.webofscience.com/wos/author/record/2185776 https://www.researchgate.net/profile/Viktoriia-Yanovska https://scholar.google.com.ua/citations?user=phHqHiEAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Національний транспортний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070915

Місцезнаходження: вул. М. Омеляновича-Павленка, Київ, 01010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Обруч Ганна Володимирівна
2. Hanna Obruch

Кваліфікація: д. е. н., доцент, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9082-2344

Додаткова інформація: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216922375

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет залізничного транспорту

Код за ЄДРПОУ: 01116472

Місцезнаходження: майдан Фейєрбаха, Харків, Харківський р-н., 61050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пікуліна Олена Вікторівна
2. Olena V. Pikulina

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4803-427X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Задоя Вячеслав Олександрович

2. Viacheslav Zadoia

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9408-4978

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет науки і технологій

Код за ЄДРПОУ: 44165850

Місцезнаходження: вул. Лазаряна, Дніпро, Дніпровський р-н., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Марценюк Лариса Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Марценюк Лариса Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Залеський Олексій Вікторович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна